

DZIENNIK URZĘDOWY

OBWODU WŁOSZCZOWSKIEGO.

Nr. 21.

Włoszczowa, dnia 1. listopada 1916.

TREŚĆ: 1. Dni ofiar. — 2. Rozporządzenie c. i k. Jenerał-Gubernatora wojskowego z d. 26. września 1916 r. — Wykonanie monopolu spirytusu i wódki (przepis wykonawczy). — 3. Należytości zgłaszających się dobrowolnie do służby w straży skarbowej. — 4. Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 8. września 1916, dotyczące rejestrów stanu. — 5. Spoczynek niedzielny i świąteczny w handlu i przemyśle. — 6. Polityka ogniowa. — 7. Prowadzenie ksiąg ludności. — 8. Ochrona przewodów telegraficznych i telefonicznych. — 9. Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 4. października 1916 r., dotyczące zaopatrywania ludności w niezbędne artykuły. — 10. Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 8. września 1916, dotyczące ochrony rolniczych zwierząt domowych. — 11. Ogłoszenie w sprawie obrotu zbożem. — 12. Ogłoszenie — Regulamin dla obrotu nasionami koniczyzny i roślin strączkowych. — 13. Owoce kasztanów jako karma dla bydła i trzody. — 14. Uregulowanie obrotu kartoflami. — 15. Ceny maksymalne produktów mącznych, lupinowych i chleba, ważne do 30. listopada 1916. — 16. Kontrola melasy cukrowej. — 17. Odbiór zajętych futer i skór. — 18. Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 20. września 1916 o podwyższeniu należytości pocztowych.

1.

Dni ofiar.

Zbiórka ofiar pieniężnych urządzona w dniach 4. do 8. października b. r. na rzecz c. k. austriackiego funduszu dla wdów i sierót przyniosła stosunkowo pokąźną kwotę 1.220 K. 12 h., którą c. i k. Komenda obwodowa przesłała Expozyturze wymienionego funduszu przy c. i k. Wojskowym Jeneralnym Gubernatorstwie.

W patryotycznym poczuciu objęły Panie Dora Maryewska i Aniela Towarnicka z całą gotowością kierownictwo tej dobroczynnej akcji i skrzętną pracą, oraz osobistym swoim wpływem zapewniły tej akcji powodzenie.

W imieniu ogólnej akcji dla opieki nad ofiarami wojny wyraża c. i k. Komenda obwodowa wymienionym wyżej czcigodnym Paniom, jakoteż wszystkim wspaniałomyślnym ofiarodawcom z grona większych właścicieli dóbr i ludności najgorętsze podziękowanie.

2.

Rozporządzenie c. i k. Jenerał-Gubernatora wojskowego z dnia 26-go września 1916 r.

Wykonanie monopolu spirytusu i wódki (przepis wykonawczy).

Na podstawie §§ 2, 5 i 20 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 22. kwietnia 1916 r., Nr. 55 Dz. rozp., zarządza się, co następuje:

§ 1.

Wyjątki z pod monopolu.

Z pod monopolu przywozu i sprzedaży (§ 1 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii) wyjęta jest wódka, sprowadzona z Monarchii austro-węgierskiej, a wyrobiona z owoców lub z domieszką substancji roślinnych (likier, rosolis, rum, koniak i t. d.), jak również wódka, wyrobiona z owoców na terenie okupacyjnym.

Wódka wprowadzona, wyjęta z pod monopolu, podlega opłacie, którą pobrać należy równocześnie z opłatą cłową i która wynosi przy tęgości do 50 stopni alkoholu 50%, a przy wyższej tęgości 75% stopy cłowej.

Opłatą tą objęte są rządowe opłaty komisyjne.

§ 2.

Ograniczenie sprzedaży.

Osoby upoważnione w myśl § 4 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii do sprzedaży spirytusu lub wódki, mogą sprzedawać tylko taki spirytus lub wódkę, które są wyjęte w myśl § 1 z pod monopolu, albo zostały nabyte od c. i k. Zarządu wojskowego, albo wyrobione ze spirytusu lub wódki, nabytych od c. i k. Zarządu wojskowego.

§ 3.

Ceny nabycia i oddania spirytusu i wódki, ustanowione przez c. i k. Zarząd Wojskowy — ceny sprzedaży.

Producent oddaje c. i k. Zarządowi wojskowemu spirytus lub wódkę w stanie surowym po 7 kop., w stanie oczyszczonym po 8.2 kop. za jeden stopień wiadrowy alkoholu, w miejscach dostawy, wskazanych przez c. i k. Zarząd wojskowy. Ilość i tęgość oddanego płynu oznacza się urzędownie w miejscach odbioru, wskazanych przez c. i k. Zarząd wojskowy każdemu producentowi.

Wynagrodzenie za rafinowanie ustala się na 1 kop. za stopień wiadrowy alkoholu, zawartego w oddanym i oczyszczonym spirytusie.

Ceny wymienione powyżej i wynagrodzenie za rafinowanie (ustęp 1 i 2) odnoszą się tylko do spirytusu, wyprodukowanego z ziemniaków lub zboża. Spirytusu, wyrobionego z innych płodów (z melasy, buraków), jak również spirytusu, otrzymanego przy fabrykacji drożdży prasowanych, nie wolno przerabiać na spożycie, lecz jedynie na cele techniczne lub na wywóz za granicę; ceny i wynagrodzenie za rafinowanie tych rodzajów spirytusu ustawi się w każdym poszczególnym wypadku w razie nabycia ich przez c. i k. Zarząd wojskowy.

C. i k. Zarząd wojskowy odstępuje handlarzom koncesyonowanym spirytus lub wódkę po cenie, którą ustali c. i k. Wojskowe Jeneralne Gubernatorstwo w ten sposób, aby prowizya handlarza nie wynosiła więcej, jak 5% ceny sprzedaży.

Cena sprzedaży ma być uiszczoną w monecie złotej, która policzoną będzie według ogłoszonej wówczas jej wartości przyjęcia. Urząd odbiorczy upoważnia się do przyjmowania ceny sprzedaży w wypadkach godnych uwzględnienia w innej ustawowej monecie.

Cena sprzedaży wynosi 47 kop. za stopień wiadrowy alkoholu.

Powyższa cena sprzedaży nie ma zastosowania do wódki, wyjętej według § 1 z pod monopolu, jak również do wódki, wyrobionej z nabytego od c. i k. Zarządu wojskowego spirytusu z domieszką substancyj roślinnych (likier, rosolis, rum, koniak i t. d.).

§ 4.

Warunki odbioru, oddania i sprzedaży.

Odbiór spirytusu lub wódki od producentów uskuteczniają jedynie organa, upoważnione do tego odpowiednimi dekretnami c. i k. Zarządu wojskowego.

Spirytus lub wódka oddaje się handlowi jedynie w stanie oczyszczonym, o tęgości 50 lub 95 stopni alkoholu, w ilościach co najmniej jednego wiadra (12.299 litrów), w opieczetowanych i w etykiety zaopatrzonych flaszках o pojemności 1/40, 1/20 lub 1/4 wiadra, albo w opieczetowanych beczkach lub w innych naczyniach.

Oddanie do handlu uwidacznia się na flaszках, beczkach lub innych naczyniach, za pomocą etykiet i pieczęci według wzorów, podanych w załączniku A.

Przy sprzedaży w naczyniach zamkniętych muszą być ceny, po których sprzedaje się spirytus lub wódkę, uwidocznione wyraźnie na odpowiednim naczyniu. Przy wyszynku musi się obwieścić w lokalu szynkowym ceny za każdą ósmą część litra, względnie za naczynie o mniejszej pojemności, w którym szynkuje się wódkę.

§ 5.

Transport.

Każdemu transportowi spirytusu lub wódki powinno towarzyszyć urzędowe poświadczenie, że odbywa się on albo w wykonaniu prawa monopolowego c. i k. Zarządu wojskowego, albo za jego zezwoleniem.

Wyjęte z pod przepisu tego są transporty:

1. likieru, rosolisu, rumu, koniaku i t. d. lub wódki, pędzonej z owoców (§ 1 i § 3., ustęp końcowy);
2. spirytusu lub wódki, oddanych już do handlu przez c. i k. Zarząd wojskowy (§ 4, ustęp 2).

§ 6.

Obowiązki gorzelń, rafinerii i handlarzy.

Przedsiębiorcy, zajęci wyrobem lub sprzedażą spirytusu lub wódki, mają trzymać się postępowania i przestrzegać wskazań, które wyda każdorazowo c. i k. Zarząd wojskowy, co do rodzaju wyrobu i obrotu, w sprawie napelniania i rozlewania w naczynia, w sprawie oddania i przyjęcia spirytusu i wódki, wreszcie co do obowiązku wykazywania się.

C. i k. Zarząd wojskowy może powołać do współdziałania przy wykonaniu monopolu spirytusu i wódki

Załącznik A.

i k. skarbową sprzedaż spirytusu

w okupowanym terytoryum
Polski.

Spirytus $\frac{95^0}{50^0}$

..... wiadra, cena .	R.	kop.
cena naczynia	”	”
Razem	”	”

(Stampilia)

C. i k.

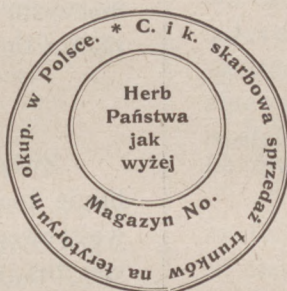
**Magazyn
spiryтусu**

No.

W .....

---

związki albo zakłady, tudzież ustanowić dla nich obowiązki i pełnomocnictwa.

§ 7.

Zakres koncesyi sprzedaży.

Koncesya na handel spirytusem lub wódka, podlegających monopolowi, upoważnia do nabywania takich płynów w tych flaszках, w których one wydawane bywają przez c. i k. Zarząd wojskowy (§ 4, ustęp 2).

Koncesya na wyszynk upoważnia do nabywania płynów we wszystkich naczyniach, w których one wydawane bywają przez c. i k. Zarząd wojskowy, oraz do sprzedaży także w naczyniach niezamkniętych (§ 8 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii).

Odnośnie do wódki, niepodlegającej monopolowi, upoważnia koncesya do handlu, do nabywania i do sprzedaży wódki we wszystkich naczyniach zamkniętych, używanych w handlu, a koncesya na wyszynk do nabywania w takichże naczyniach i do sprzedaży także w naczyniach niezamkniętych.

§ 8.

Kontyngent dostawy.

Przedsiębiorcy, zajęci wyrobem spirytusu lub wódki, zgłosić mają najpóźniej do dnia 31. lipca każdego roku przez Komendy obwodowe te ilości, które zamierzają z góry wyrobić, względnie przerobić w najbliższym rocznym okresie ruchu (w kampanii), to jest:

w czasie od 1. września jednego do 31. sierpnia następnego roku. C. i k. Jeneralne Gubernatorstwo zawiadomi następnie pojedyncze gorzelnie, jakie ilości spirytusu i do których rafinerii dostawić mają. Kontyngent dostawy otrzymają wyłącznie gorzelnie rolnicze według swej zdolności produkcyjnej i w stosunku do wielkości uprawionej roli, należącej do gospodarstwa gorzelni, pod warunkiem, że wywaru otrzymanego przy wyrobie wódki używać będą jako karmy dla bydła.

Gorzelnie i rafinerie, które nie były w ruchu w ubiegłej kampanii, otrzymają tylko wówczas kontyngent dostawy, gdy c. i k. Wojskowe Jeneralne Gubernatorstwo zezwoli na podjęcie ruchu; zezwolenia takiego udzielać się będzie jedynie w miarę rzeczywistej potrzeby.

Przedsiębiorstwa, które dostarczą c. i k. Zarządowi wojskowemu w ciągu kampanii mniej jak 80% ilości, dostawić się mających, mogą być przez c. i k. Wojskowe Jeneralne Gubernatorstwo zamknięte, o ile nie udowodnią niemożliwości dostarczenia ilości, odpowiadającej zgłoszeniu.

Paragraf ten nie dotyczy wódki, wyrobionej z domieszką substancji roślinnych (likier, rosolis, rum, koniak i t. d.), jak również wódki, pędzonej z owoców.

§ 9.

Spirytus denaturowany.

Przywóz i sprzedaż spirytusu denaturowanego nie podlega niniejszemu rozporządzeniu i będzie przez c. i k. Wojskowe Jeneralne Gubernatorstwo osobnymi przepisami unormowane. Także sposób denaturowania i sprowadzania środka denaturacyjnego będą ustalone.

§ 10.

Zaniki.

Gorzelniom rolniczym przyznaje się opust zanikowy w ilości 2% calorocznej produkcji. Ten opust zanikowy obejmuje wszystkie straty gorzelni powstałe przy wyrobie, w magazynie i z powodu transportu.

Dalsze bonifikowanie gorzelń niema miejsca.

§ 11.

Postanowienia przejściowe.

Zapasy spirytusu, znajdujące się w dniu 1. października 1916 r. w gorzelniach i rafineriach, będą odebrane przez c. i k. Zarząd wojskowy po cenie i pod warunkami, które wymienia § 3 niniejszego rozporządzenia.

Oplata monopolowa, uiszczona poprzednio za te ilości, będzie przy odbiorze zwróconą, przyczem przyznaje się dla spirytusu rektyfikowanego dodatek w wy-

sokości 2% na pokrycie strat rafinacyjnych i składowych, zatem po 30.6 kop. za stopień wiadrowy odebranego, rektyfikowanego spirytusu.

Zapasy spirytusu i wódki od jednego wiadra w górę, które znajdują się w dniu 1. października 1916 r. w magazynach (hurtowniach) i u handlarzy, podlegają opłacie dodatkowej w wysokości 4 kop. za stopień wiadrowy alkoholu.

§ 12.

Wejście w życie.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. października 1916 r.

C. i k. Jeneral-Gubernator wojskowy:
Karol Kuk, w. r., zbrojmistrz polny.

Rozporządzenie c. i k. Jenerał-Gubernatora wojskowego z dnia 26-go września 1916 r.

Nr. 107.551/F. A.

Powołanie Związku przedsiębiorców gorzelń z siedzibą w Lublinie do współdziałania przy wykonaniu monopolu spirytusu i wódki.

W odniesieniu do § 6 rozporządzenia c. i k. Jenerał-Gubernatora wojskowego z dnia 26. września 1916 r., Dziennik rozporządzeń Nr. 75, dotyczącego wykonania monopolu spirytusu i wódki (przepis wykonawczy) zarządza się, co następuje:

Artykuł I.

Związek przedsiębiorstw gorzelń z siedzibą w Lublinie ma na terenie c. i k. Jenerał-Gubernatorstwa wojskowego w Lublinie odbierać stopniowo z gorzelń spirytus w ilościach, które zostały jako kontyngent przyznane i podane do wiadomości pojedynczym gorzelniom przez c. i k. Jenerał-Gubernatorstwo wojskowe w myśl § 8 wymienionego wyżej przepisu wykonawczego.

Związek ma odbierać spirytus w tych rafineriach, którym c. i k. Jenerał-Gubernatorstwo wojskowe dotyczące gorzelnie przydzieliło, na podstawie umów, zawartych poprzednio dla rektyfikowania spirytusu między Związkiem a rafineriami.

Związek ma przedłożyć te umowy c. i k. Jenerał-Gubernatorstwu wojskowemu najpóźniej do czasu, w którym nastąpi ogłoszenie kontyngentu, udzielonego gorzelniom. Także o umowach, zawartych dodatkowo z rafineriami, tudzież o zmianach w przedłożonych poprzednio umowach, ma być c. i k. Jenerał-Gubernatorstwo wojskowe zawiadomione.

W razie zapotrzebowania spirytusu dla celów woj-

skowych mają gorzelnie, względnie Związek przedsiębiorców gorzeln dostawić spirytus przede wszystkim i bezzwłocznie c. i k. Zarządowi wojskowemu, i to: spirytus surowy po cenie 7 kop. loco stacya kolejowa, zaś spirytus rektyfikowany po cenie 8.2 kop. loco rafineria, za stopień wiadrowy alkoholu.

W wypadku takim badać się będzie ilość i tęgosc spirytusu surowego w gorzelnii, zaś spirytusu rektyfikowanego w rafinerii.

Związek ma podać do wiadomości odnośnych Komend obwodowych spis osób, zajętych przy wykonaniu monopolu spirytusu i wódki. Osoby te muszą być pełnoletnie i nieposzlakowane i mają się zgłosić do odnośnej Komendy obwodowej w celu otrzymania dekretu upoważniającego (§ 4, ustęp 1 przepisu wykonawczego). Związek odpowiada za czynności i zaniedbania wszystkich organów, zaopatrzonych dekretemi upoważniającymi, tudzież za to, aby żadne inne osoby nie były zajęte wykonywaniem egzekutywy względem stron.

Artykuł II.

Za spirytus surowy, odebrany w myśl art. I. niniejszego rozporządzenia, ma Związek uścić poszczególne gorzelnie w terminie miesięcznym cenę, ustanowioną w § 3, ustęp 1 przepisu wykonawczego, przy czem służy za podstawę urzędowe zbadanie ilości i tęgosci spirytusu, dokonane w rafinerii; natomiast rafineriom, które otrzymały surowy spirytus do oczyszczenia, płaci Związek w terminie wzajemnie umówionym 1 kop., tytułem kosztów rafinowania za stopień wiadrowy oczyszczonego i dostawionego spirytusu.

Artykuł III.

Związek ma oddawać handlowi spirytus i wódkę w stanie, w rodzaju i w ilościach, przewidzianych w § 4, ustęp 2 przepisu wykonawczego po cenach, które c. i k. Jeneral-Gubernatorstwo wojskowe ustanowi na podstawie § 3, ustęp 4 tegoż przepisu i organom Związku każdorazowo do wiadomości poda.

Wiele spirytusu lub wódki w stanie oczyszczonym może przejść do handlu, oblicza się z ilości spirytusu surowego, odebranego do rektyfikacji.

Na 100% spirytusu surowego, odebranego do rektyfikacji, policza się 96% spirytusu rektyfikowanego pierwszej jakości; 4% odpada na wszelkie zaniki (straty rafinacyjne, składowe, transportowe i przy rozlewie) i na uboczne produkta rektyfikacyjne (fuzle, etery i t. d.).

Całkowity obrachunek zaników i ubocznych produktów rektyfikacyjnych odbędzie się po ukończeniu kampanii (§ 8 przepisu wykonawczego), mianowicie w pierwszych dniach września, albo też z dniem zwolnienia Związku od współdziałania przy wykonaniu mo-

nopolu spirytusu i wódki. Związek ma zapłacić Zarządowi wojskowemu za każdy ubytek, znaleziony przy obrachunku, a przekraczający dozwoloną miarę, należytość wynoszącą 34 kop. od stopnia wiadrowego alkoholu, do kasy c. i k. Komendy obwodowej w przeciągu trzech dni.

Uboczne produkta rektyfikacyjne (etery, fuzle, wody płóczkowe i t. d.) pozostają własnością Związku, nie wolno ich jednak przerabiać na wódkę do picia.

Spirytus lub wódka gotowe do handlu wytrzymać muszą następującą próbę:

10 części spirytusu oczyszczonego o tęgosci conajmniej 95% miesza się z 9 częściami kwasu siarkowego o ciężarze właściwym 1'84; mieszanina ta, ogrzana do wrzenia, ma pozostać bezbarwną.

Artykuł IV.

Związek ma dostawiać spirytus lub wódkę, gotowe do handlu, z rafinerii do magazynów (hurtowni), założonych przez Związek, gdzie następuje przelanie do naczyń pod dozorem organów skarbowych, w umyślnie na ten cel urządzonych rozlewniach, przy czem należy dokładnie przestrzegać postanowień § 4 przepisu wykonawczego.

Związek ma utrzymywać na składzie w magazynach stały zapas wyrobów wódczanych we wszystkich przepisanych miarach, odpowiadający bieżącemu zapotrzebowaniu.

Na etykietach, przewidzianych przepisem wykonawczym, mają być uwidocznione następujące ceny sprzedaży:

a) przy 50-stopniowej wódce:

na drewnianych naczyniach objętości

1 wiadra	23 R. 50 kop.
na flaszkach objętości 1/40 wiadra . . .	— R. 59 kop.
na flaszkach objętości 1/20 wiadra . . .	1 R. 18 kop.
na flaszkach objętości 1/4 wiadra . . .	5 R. 88 kop.

b) przy 95-stopniowej wódce:

na drewnianych naczyniach objętości

1 wiadra	44 R. 65 kop.
na flaszkach objętości 1/40 wiadra . . .	1 R. 12 kop.
na flaszkach objętości 1/20 wiadra . . .	2 R. 24 kop.
na flaszkach objętości 1/4 wiadra . . .	11 R. 17 kop.

Powyższe kwoty nie obejmują ceny naczyń, która ma być uwidoczniiona na etykietach obok ceny napoju.

Związek może oddawać spirytus lub wódkę tylko z magazynów i tylko takim handlarzom, którzy wykazą się koncesją po myśli § 6 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii; postępowanie Związku ma być przytem jednolite wobec wszystkich handlarzy rejonu, przydzielonego hurtowni.

Artykuł V.

Spirytusu przeznaczonego do handlu nie wolno wywozić z rafinerii do magazynów (rozlewni) przed uiszczeniem przez Związek do kasy odnośnej c. i k. Komendy obwodowej opłaty w wysokości 34 kop. za każdy, wywieść się mający stopień wiadrowy alkoholu.

Ta opłata stanowi sumę ryczałtową czystego dochodu, który wpłynie do c. i k. Zarządu wojskowego.

Reszta ustanowionej ceny sprzedaży jest nieograniczoną własnością Związku, jako zwrot uiszczonej za spirytus surowy ceny, kosztów rafinowania, zaników, wydatków na transport i wszystkich innych kosztów Zarządu.

Artykuł VI.

Związek ma skutecznie wpłaty do c. i k. Zarządu wojskowego monetą złotą i walutą rosyjską w tych rozmiarach, w jakich pobiera ją za oddane ilości spirytusu lub wódki.

Artykuł VII.

Związek ma przestrzegać dokładnie wszystkich ustawowych przepisów, dotyczących wyrobu i rafinowania spirytusu i wódki, przewozu, przelewu, wypłaty, prowadzenia ksiąg i rachunków, przedkładania sprawozdań i t. d., ma także na polecenie c. i k. Jenerał-Gubernatorstwa wojskowego prowadzić dalsze książki i zapiski, tudzież przedkładać sprawozdania i wykazy.

Organa c. i k. Zarządu wojskowego mogą wykonywać prawo dozoru, przewidziane w § 11, ustęp 2 rozporządzenia Najwyższego Wodza armii, nad wszystkimi agendami Związku i jego członków.

Artykuł VIII.

Związek ma przy prowadzeniu wszystkich agend dawać pewność, że istotnie rozporządzenie Najwyższego Wodza armii z dnia 22. kwietnia 1916 r. i przepis wykonawczy c. i k. Wojskowego Jeneralnego Gubernatorstwa z 26. września 1916 r. ściśle przestrzegane będą i że wszystkie ilości spirytusu i wódki, nabyte w drodze przemysłnictwa lub innych oszukańczych machinacji, dostawione będą do urzędowego zajęcia.

Artykuł IX.

Dla zabezpieczenia wykonania wszystkich zarządzeń c. i k. Zarządu wojskowego, ma Związek dostarczyć c. i k. Wojskowemu Jeneralnemu Gubernatorstwu kaucyi w kwocie 50.000 koron i złożyć ją gotówką lub w papierach pupilarnych najpóźniej w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

C. i k. Wojskowe Jeneralne Gubernatorstwo może w razie przekroczeń nakładać na Związek, względnie na te organa jego, które winę ponoszą, kary porządkowe od 10 do 1000 rubli.

Kaucya powyższa stanowi porękę za niezapłacone kary.

Za wszelkie szkody, przewyższające powyższą kaucyę a wynikłe dla c. i k. Zarządu wojskowego przez niewypełnienie przez Związek lub jego organa postanowień niniejszego rozporządzenia, ręczy Związek całym swoim majątkiem i przedsiębiorstwami spirytusowymi swych członków, dalej każdy przedsiębiorca gorzelni przynależnem gospodarstwem rolnem i innym majątkiem, w stosunku do wywiezionego z przedsiębiorstwa swego spirytusu lub wódki.

Kaucya będzie zwrócona Związkowi zaraz po zwolnieniu Związku od współdziałania przy wykonaniu monopolu spirytusu i wódki, względnie po wypełnieniu wszystkich jeszcze płynnych zobowiązań.

Artykuł X.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. października 1916 r., o ile Związek do tego dnia zaprowadzi wszystkie urządzenia, potrzebne do wykonania monopolu.

W razie niedotrzymania tego terminu nakłada się na Związek karę w kwocie 100 rubli za każdy dzień opóźnienia, o ile Związek nie udowodni, że niedotrzymanie terminu powstało bez jego winy.

Artykuł XI.

W razie zwolnienia Związku od współdziałania przy wykonaniu monopolu spirytusu i wódki, ma Związek oddać c. i k. Zarządowi wojskowemu zapasy spirytusu i wódki, znajdujące się w rafineriach, po cenie następującej za stopień wiadrowy alkoholu:

- a) za spirytus surowy w rafinerii . . . . . 7 kop.
- b) za spirytus rafinowany w rafinerii . . . . . 8.2 kop.

Do zbycia spirytusu lub wódki, znajdujących się w magazynach (rozlewniach), koncesyonowanym sprzedawcom, ustanowi się odpowiedni przeciąg czasu.

W razie zniesienia c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce nie mają zastosowania postanowienia poprzedniego ustępu, dotyczące oddania zapasów spirytusu i wódki.

C. i k. Jenerał-Gubernator wojskowy:
Karol Kuk, w. r., zbrojmistrz polny.

Dodatek.

Postanowienia, dotyczące uiszczenia opłaty dodatkowej z powodu wykonania monopolu spirytusu i wódki (§ 11 przepisu wykonawczego z 26-go września 1916 r.).

Artykuł I.

Przedmiot opłaty dodatkowej.

Zapasy spirytusu i wódki, znajdujące się w dniu 1. października 1916 r. w magazynach (hurtowniach,

składach) i u handlarzy (łącznie z szynkarzami), które przeszły do wolnego obrotu z przeznaczeniem na sprzedaż, podlegają opłacie dodatkowej po 4 kop. za stopień wiadrowy alkoholu.

Artykuł II.

Uwolnienie z pod opłaty dodatkowej.

Opłacie dodatkowej nie podlegają wszystkie ilości przetworów ze spirytusu i wódki: a) wprowadzone z Monarchii austro-węgierskiej, a wyjęte z pod monopolu (§ 1 przepisu wykonawczego), dalej b) nabyte przez c. i k. Zarząd wojskowy, jak również c) będące własnością gospodarstw domowych, a nie przeznaczone do sprzedaży, dalej d) znajdujące się w magazynach i u handlarzy poniżej jednego wiadra absolutnego alkoholu.

Artykuł III.

Oznajmienie.

Osoby posiadające zapasy przetworów ze spirytusu lub wódki, które podlegają opłacie dodatkowej według Art. I., mają zgłosić w przynależnej c. i k. Komendzie posterunku Straży Skarbowej najpóźniej do 6. października 1916 r. pisemnie na trzech egzemplarzach ilość i tęgosc, tudzież miejscowosc i miejsce przechowania zapasów, według stanu z dnia 1. października 1916 r.

Organ skarbowy ma zbadać ścisłość dat doręczanego oznajmienia i potwierdzić na wszystkich trzech egzemplarzach dzień doręczenia. Oznajmienia skrobane, poprawiane lub niekompletne należy odrzucić.

Jeden egzemplarz oznajmienia zwraca się stronie.

Artykuł IV.

Zbadanie ilości i tęgosci.

Ilość przetworów spirytusu lub wódki, będących w zapasie, ustala się według rzeczywistej pojemności poszczególnych naczyń, a przy naczyniach niepełnych przez obliczenie kubiczne.

Przy naczyniach tej samej wielkości oznacza się zawartość jednego naczynia z każdej wielkości; obliczenie ilości następuje potem rachunkowo przez pomnożenie zawartości przez ilość naczyń.

Tęgosc przetworów ze spirytusu i wódki, podlegających oznajmieniu, oblicza się na podstawie następujących liczb przeciętnych:

1. dla spirytusu . . . . . 90 stopni alkoholu
2. dla esencji spirytusowych . . . 70 stopni alkoholu
3. dla rumu, koniaku, śliwowicy,
wódki francuskiej . . . . . 60 stopni alkoholu
4. dla zwykłej wódki do picia i dla
innych przyrządzanych, jednak
nie słodzonych wódek . . . . . 50 stopni alkoholu

5. dla likieru, rosolisu i innych
wódek słodzonych . . . . . 35 stopni alkoholu

Artykuł V.

Załatwienie oznajmienia.

Na podstawie oznajmienia następuje urzędowe zbadanie ilości i tęgosci zapasów spirytusu i wódki, po myśli Art. IV.

Ilości spirytusu i wódki, sprzedane od dnia 1. października 1916 r., dolicza się do zapasów urzędownie zbadanych, natomiast pobrane z Zarządu monopolowego od tychże odejmuje. Wynik urzędowego zbadania i przypadającą opłatę dodatkową wpisuje się w równym brzmieniu do trzech egzemplarzy oznajmienia.

Strona jest obowiązana uiścić wymierzoną opłatę dodatkową w kasie przynależnej c. i k. Komendy obwodowej w przeciągu dni ośmiu i ma przedłożyć przynależnej c. i k. Komendzie posterunku Straży Skarbowej egzemplarz oznajmienia, zaopatrzony datami zapłaty i przechować tenże do końca listopada 1916 r.

C. i k. Komenda posterunku Straży Skarbowej ma zaopatrzyć obydwie zatrzymane egzemplarze oznajmienia datami zapłaty i przedłożyć po jednym egzemplarzu tychże za imiennym spisem przynależnej c. i k. Komendzie obwodowej najpóźniej do 24. października 1916 r., natomiast pozostawić u siebie trzecie egzemplarze oznajmienia dla celów kontroli i dozoru zapłaty ewentualnych zaległości.

Artykuł VI.

Transport.

Przetwory ze spirytusu i wódki, będące w transporcie w czasie poboru opłaty dodatkowej, ma odbiorca po przybyciu ich na miejsce przeznaczenia zgłosić przepisowo najpóźniej do dni trzech w odnośnej c. i k. Komendzie posterunku Straży Skarbowej i zapłacić przypadającą opłatę dodatkową. Do tych transportów odnoszą się również postanowienia Art. V.

Artykuł VII.

Prawo kontroli.

Osoby, podlegające opłacie dodatkowej, mają obowiązek wykazywania po koniec listopada 1916 r. poboru swoich zapasów spirytusu i wódki i znajdują się w tym względzie pod kontrolą skarbową przez powyższy okres czasu.

Artykuł VIII.

Postanowienia karne.

Jeżeli zaniedbano przepisowego zgłoszenia zapasu spirytusu lub wódki, posiadanego w dniu 1. paździer-

nika 1916 r., albo jeżeli ilość oznajmiona była mniejszą o 10% od znalezionej, wymierza c. i k. Komenda obwodowa karę w wysokości dwu- do czterokrotnej ukróconej opłaty dodatkowej, a zapasy niezgłoszone do dnia 6. października 1916 r. ogłasza się za przypadek. W razie nieuiszczenia opłaty dodatkowej należy zawiesić odpowiednią karę aresztu.

Zapasy spirytusu lub wódki przepisowo zgłoszone — o ile są przedmiotem skarbowego monopolu sprzedaży napojów — można sprzedawać do włącznie 15. października 1916 r. na podstawie dotychczasowych koncesyj bez umyślnego upoważnienia.

3.

Należytości zgłaszających się dobrowolnie do służby w straży skarbowej.

C. i k. Naczelną Komendę armii reskryptem W. Z. P. Op. Nr. 66390/16 zezwoliła na dalsze przyjmowanie dobrowolnie zgłaszających się mieszkańców okupowanego kraju, do pomocniczej służby przy straży skarbowej za poprzednim wyszkoleniem przy c. i k. Komendzie straży skarbowej w Lublinie.

Warunki przyjęcia zgłaszających się, oprócz odpowiedniego stanu zdrowia są następujące:

a) zupełna znajomość języka polskiego w mowie i piśmie (ci, którzy prócz tego znają język niemiecki, będą mieli pierwszeństwo);

b) odpowiednia do wymaganych od nich czynności inteligencja;

c) nienaganna przeszłość;

d) wiek co najmniej nad 18 do najwyżej 32 lat;

e) każdy zgłaszający się musi posiadać i przynieść ze sobą ciepły koc, dobrą ciepłą odzież, także obuwie i bieliznę;

f) przedłożyć własnoręcznie napisany i podpisany rewers, którym zobowiązuje się do co najmniej dwurocznej służby, tudzież, że przez czas służby poddaje się wszelkim postanowieniom dyscyplinarnym i sądowokarnym, obowiązującym straż skarbową.

Jeneralne Gubernatorstwo może jednak każdorazowo bez podania powodu, przyjętego ze służby uwolnić.

Małoletni mają się wykazać pisemnem zezwoleniem ojca (opiekuna), zatwierdzonego przez urząd gminny.

Przyjęci będą pobierali jako należytości:

1) każdorazowe relutum polowe (obecnie dziennie)	3 K. 90 h.
2) płacę dzienną	2 K. 74 h.
3) dodatek polowy dziennie	1 K. 20 h.
- a to co 10 dni z góry.

Natomiast za służbę zamiejscową nie będzie się wypłacać połowy relutum etapowego.

Oprócz tego otrzyma każdy odzież a to:

1 płaszcz, 1 bluzę, 1 spodnie, 1 czapkę i 1 parę obuwia.

Pisemne prośby wraz z wymaganymi dokumentami winien zgłaszający się wносить osobiście w c. i k. Komendzie obwodowej.

4.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza Armii z 8. września 1916, dotyczące rejestrów stanu.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracji wojskowej austriacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

§ 1.

Rejestry stanu (metryki) prowadzi się w języku polskim.

§ 2.

Sprostowania metryk z powodu błędności pierwotnego zapisu wolno robić tylko na zarządzenie trybunału I. instancji (art. III. lit. a) rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 9. maja 1916, Nr. 58 Dz. rozp.).

§ 3.

Uchyła się § 4 zdanie końcowe, i § 7, ustęp 2 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 23. kwietnia 1915 Nr. 9, Dz. rozp. dotyczącego rejestrów stanu.

Inne przepisy powyższego rozporządzenia są uchylone z dniem 1. stycznia 1917. Z tym terminem wchodzi znowu w życie przepisy dotyczące spraw metrykalnych, które obowiązywały aż do wejścia w życie wymienionego rozporządzenia.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny, w. r.

5.

Spoczynek niedzielny i świąteczny w handlu i przemyśle.

Stosownie do reskryptu c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa Z. E. Nr. 58258 z dnia 25. września 1916, zarządza się co następuje:

I. W niedzielę i święta, wyjąwszy święto Bożego Ciała, pierwszy dzień Bożego narodzenia i niedzielę Wielkiej Nocy mogą być wszystkie sklepy otwarte tylko od godziny 8 do 11 rano, a sklepy ze środkami żywności także popołudniu od 4 do 5.

W dniu Bożego Ciała, w pierwszym dniu Bożego Narodzenia i w niedzielę Wielkanocną mogą być otwarte od godziny 8 do 10 rano tylko sklepy z środkami żywności.

II. Postanowienia punktu I. tego obwieszczenia nie dotyczą domów gościnnych, cukierni, mleczarni i herbaciarni, które mogą być otwarte jak w dnie powszednie. Apteki mają być otwarte w niedzielę i święta od 8 rano do 9 wieczór — trafiki od 8 do 11 rano i od 4 do 5 popołudniu.

III. Fryzjernie i publiczne zakłady kąpielowe mogą być otwarte w niedzielę i święta do godziny 2 popołudniu. W dniu Bożego Ciała, w pierwszy dzień Bożego Narodzenia i w niedzielę Wielkanocną tylko od 8 do 10 rano.

IV. Postanowienia punktu I. niniejszego obwieszczenia obowiązują analogicznie i przedsiębiorstwa przemysłowe. Tylko przedsiębiorstwa, których zastanowienie byłoby dla ogółu szkodliwe (np. gazownie, wodociągi i t. p.), i takie, których urządzenie wymaga nieprzerwanego ruchu (np. wapniarki, rafinerie spirytusu, cukrownie i t. p.), mogą być w ruchu także w niedzielę i święta.

Każdemu przemysłowcowi wolno w pracowni pracować w niedzielę i święta, ewentualnie z dobrowolnymi pomocnikami, jeżeli pracownia nie jest przystępną dla publiczności.

V. Sklepy i przemysły żydowskie mogą być zamknięte w soboty i święta żydowskie, mimo to muszą jednak przestrzegać postanowienia punktu I. do IV. niniejszego postanowienia.

W wsiach i miejscowościach, w których znajduje się tylko jeden sklep z środkami żywności, musi być sklep ten, choćby był żydowski, w sobotę otwarty.

VI. Przekroczenia postanowienia tego obwieszczenia podlegać będą grzywnom do 2000 koron lub karze aresztu do 6 miesięcy w myśl rozporządzenia Najwyższego Wodza z dnia 19. sierpnia 1915 Dz. rozp. Nr. 30.

6.

Exh. Nr. 7329/16 Z. K.

Policja ogniowa.

Przypomina się ściśle przestrzeganie następujących rozporządzeń:

1) Rozporządzenie Namiestnika Królestwa Pol-

skiego z 15. czerwca 1819 »O obowiązkach zarządów miejskich utrzymywania kominiarzy i posiadania przyrządów do gaszenia ognia«. W rozporządzeniu tem ustanowiono obowiązek kominiarzy do czyszczenia kominów i składania raportów o stanie kominów burmistrzowi, zaopatrzenia każdego domu w drabinę, wiadro, a każdego dziesiątego domu w dwie osęki, skórzane lub słomiane, lakierowane konewki, cztery sikawki ręczne, 1 beczkę i 1 drabinę do przenoszenia; następnie obowiązek miast do utrzymywania odpowiedniej ilości sikawek, zbiorników na wodę i studzien, oraz obowiązek do utrzymywania sikawek w stanie zdatnym do użytku.

2) Rozporządzenie Rady administracyjnej Królestwa Polskiego z dnia 1. września 1836 »O obowiązku posiadania przez każdą wieś przyrządów do gaszenia ognia«, w myśl którego we wsiach, w których budynki są ubezpieczone od ognia, każde trzy domy muszą być zaopatrzone w osękę.

3) Ogólna organizacja gubernialna (zbiór ustaw tom 2, wydanie z r. 1892 i ciąg dalszy z r. 1912) §§ 329, 373, 653, 665, 681, 700, 736, 789 i 805 o strażach ogniowych, ogniomistrzach i zakresie działalności policyi, która ma przestrzegać przeprowadzenia wymienionych środków ostrożności oraz poczynić w razie pożaru wszystkie potrzebne zarządzenia.

4) Ustawa o zapobieganiu zbrodniom (zbiór ustaw tom XIV., wydanie z r. 1890 §§ 303 i 304), w myśl której właściciele domów są obowiązani w razie pożaru do gaszenia tegoż aż do przybycia straży ogniowej, a zakazane jest zakładanie ognisk na drogach, przy lasach i t. d.

Nadto podaje się do wiadomości, że c. i k. Komenda obwodowa będzie popierać ze swej strony zakładanie ochotniczych straży ogniowych i będzie udzielać w miarę możliwości i w razie potrzeby zasiłków z grzywien na sprawienie dla tychże straży ogniowych przyrządów do gaszenia ognia.

7.

Prowadzenie ksiąg ludności.

Wskutek rozporządzenia c. i k. Wojskowego Jeneralnego Gubernatorstwa z dnia 21. września 1916 A. N. 56486, zwraca się uwagę gmin na to, że księgi ludności mają być i nadal prowadzone w taki sam sposób, jak przed wojną — tylko wpisy mają być wyłącznie w polskim języku robione.

Gdyby w której gminie księgi te wskutek wypadków wojennych się zniszczyły lub zaginęły, należy założyć nowe księgi w języku polskim.

8.

Ochrona przewodów telegraficznych i telefonicznych.

1) Uszkodzenia i kradzieże przewodów telegraficznych lub telefonicznych, oraz manipulacje przy tych przewodach przez niepowołanych, karane będą wedle ustaw wojennych.

Za uszkodzenia i kradzieże odpowiedzialną jest także i gmina, w której obrębie uszkodzenie miało miejsce.

2) Gminy, w których znajdują się przewody telegraficzne lub telefoniczne, obowiązane są pilnować je przez zaufania godnych strażników. Ci mają sumiennie spełniać swą służbę, i w razie uszkodzenia przewodów donieść o tem natychmiast żandarmeryi, oraz zarządzić co potrzeba, by sprawcy zostali aresztowani.

Strażnicy mają nosić na ramieniu białą przepaskę z literą T. i pieczęcią Komendy obwodowej.

Gmina może wedle uznania do pilnowania ustanowić własnych strażników za odpowiedniem wynagrodzeniem z funduszków gminnych, lub wsiom poruczyć nadzór przewodów, ewentualnie w kolejnym porządku.

3) Kto doniesie lub przytrzyma sprawcę uszkodzenia przewodu telegraficznego lub telefonicznego, otrzyma wynagrodzenie w kwocie 400 koron, która wypłacona mu będzie po skazaniu sprawcy.

9.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 4. października 1916,**dotyczące zaopatrywania ludności w niezbędne artykuły.**

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracyi wojskowej austriacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

§ 1.

Niezbędne artykuły.

Niezbędnymi artykułami w zrozumieniu tego rozporządzenia są wszelkie rzeczy, służące ludziom do zaspokojenia koniecznych potrzeb życiowych lub zwierzętom domowym jako pożywienie, jak również przedmioty, służące do wytwarzania takich rzeczy.

§ 2.

Obowiązek zgłaszania.

Jeneral-Gubernatorstwo może rozporządzić, aby każdy, kto ma w zapasie pewne niezbędne artykuły,

zgłosił ten zapas, podając ilość, rodzaj i miejsce przechowania. Jeżeli niezbędne artykuły należą do innej osoby, należy w zgłoszeniu podać osobę, uprawnioną do rozporządzania nimi.

Obowiązek zgłaszania może być także ograniczony na pewne kategorie osób — jak wytwórcy, handlarze, domy składowe i przedsiębiorstwa komunikacyjne.

Rozporządzenie Jeneral-Gubernatorstwa oznaczy, w jakich terminach i w jakich urzędach należy zgłoszenia dokonać. Do oznaczenia tego może być także upoważniona Komenda obwodowa.

§ 3.

Obowiązek udzielania wyjaśnień.

Każdy musi na żądanie Komendy obwodowej — chociaż nie istnieje obowiązek zgłaszania — udzielić organom c. i k. Zarządu wojskowego wyjaśnień w myśl § 2, co do zapasów niezbędnych artykułów, znajdujących się w jego przechowaniu.

§ 4.

Urzędowe dochodzenia.

Komenda obwodowa może każdego czasu kazać stwierdzić przez oględziny lub przeszukanie domowe, czy uczyniono zadość obowiązkowi zgłoszenia (§ 2) lub obowiązkowi udzielania wyjaśnień (§ 3).

Jeżeli zaniedbano zgłoszenia lub nie udzielono wyjaśnień, lub też uczyniono to niezgodnie z prawdą, ponosi koszt dochodzenia strona, która była obowiązana do zgłoszenia lub udzielenia wyjaśnienia, a to niezależnie od dochodzenia karnego.

§ 5.

Wywłaszczenie.

Dla zapewnienia zaopatrzenia ludności w niezbędne artykuły może Jeneral-Gubernatorstwo zarządzić wywłaszczenie zapasów takich artykułów i zajęcie ich aż do ukończenia postępowania wywłaszczeniowego. Zajęcie może zarządzić także Komenda obwodowa.

Z pod wywłaszczenia są wyjęte plody rolne, wyjęte z pod zajęcia według § 5 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 11. czerwca 1916, Nr. 61 Dz. rozp., oraz inne niezbędne artykuły, których uprawniony do rozporządzania nimi potrzebuje dla własnego utrzymania i utrzymania swoich domowników lub dla dalszego prowadzenia swego przedsiębiorstwa rolnego lub przemysłowego.

§ 6.

Wynagrodzenie.

Jeżeli co do wynagrodzenia za wywłaszczone zapasy nie doszło do skutku porozumienie z wywłaszczono-

nym, oznaczy wysokość wynagrodzenia Komenda obwodowa po wysłuchaniu dwóch rzeczoznawców i jednego zastępcy gminy, w której zapasy są złożone, gdy jednak chodzi o przedmioty, podlegające szybko zepsuciu, po wysłuchaniu jednego rzeczoznawcy. Komenda obwodowa może przy oznaczeniu wynagrodzenia przywołać także innych interesentów lub zastępców interesowanych urzędów.

Wywłaszczony musi po oznajmieniu mu wysokości wynagrodzenia oddać na żądanie Komendy obwodowej zapasy organom, przez nią wskazanym, za wypłatą wynagrodzenia lub za złożeniem go do depozytu sądowego.

Jeżeli wynagrodzenie wynosi tysiąc koron lub więcej, lub jeżeli zostało oznaczone poniżej kwoty szacunkowej, proponowanej przez rzeczoznawców, może wywłaszczony zażądać w ciągu czternastu dni po oznajmieniu mu wysokości wynagrodzenia decyzji sądowej co do swego roszczenia o wynagrodzenie.

Sąd rozstrzyga w postępowaniu incydentalnem.

§ 7.

Opublikowanie.

Niezależnie od ogłoszenia z mocą obowiązującą rozporządzeń, zarządzeń i nakazów Jeneral-Gubernatora (§ 4 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 25. sierpnia 1915, Nr. 34 Dz. rozp.), będą przepisy, wydane na mocy tego rozporządzenia, podane do publicznej wiadomości w Dziennikach urzędowych tych obwodów, w których mają obowiązywać, oraz przez ogłoszenie w dziennikach, przybicie w miejscu publicznem i w inny sposób zwyczajem miejscowym przyjęty.

§ 8.

Postanowienia karne.

1. Kto zaniedba zgłoszenia lub nie udzieli wyjaśnienia, przepisanego według § 2 lub § 3, lub podaje przytem nieprawdziwe daty, lub kto przytem współdziała;

2. kto zapasy niezbędnych artykułów lub części takich zapasów, których zajęcie lub wywłaszczenie zarządzono w myśl § 5, zataja, usuwa bezprawnie z miejsca, gdzie są złożone, lub wzbrania się oddać takie wywłaszczone zapasy, będąc do tego obowiązany;

będzie karany przez Komendę obwodową — o ile czyn nie podpada pod surowszy przepis karny — grzywną do dziesięciu tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

Obok kary można orzec utratę zapasów, które są przedmiotem orzeczenia karnego.

Utratę zatajonych zapasów (§ 4) orzeka się także, jeżeli nie można wdrożyć dochodzenia karnego.

§ 9.

Wejście w życie.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny, w. r.

10.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 8. września 1916,

dotyczące ochrony rolniczych zwierząt domowych.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracji wojskowej austriacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

§ 1.

Jeneral-Gubernatorstwo może w drodze rozporządzenia:

1. ograniczyć lub zakazać rzezi rolniczych zwierząt domowych, lub przekazać Komendom obwodowym prawo wydawania takich ograniczeń lub zakazów;

2. uregulować obrót handlowy co do rolniczych zwierząt domowych;

3. ustanowić ceny maksymalne bydła i mięsa;

4. zarządzić, aby przy przekroczeniu przepisu o ochronie stanu rolniczych zwierząt domowych następowała konfiskata tych zwierząt żywych i bitych, będących własnością skazanego, których rzeź lub sprzedaż była przedmiotem orzeczenia karnego.

§ 2.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 29. listopada 1915 Nr. 46, Dz. rozp. jest uchylone.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny, w. r.

11.

Ogłoszenie w sprawie obrotu zbożem.

W myśl rozporządzenia I. G. W., E. V. Präz. 13901/16, zarządzam co następuje:

1) Producenci, ich rodziny, domownicy i ich czeladź (ludność rolnicza), używać mogą na swe wyżywienie tylko 300 gr. mąki = 366 gr. zboża na dzień i głowę.

2) Wyznaczona ilość zboża dla ludności nierolnej 200 gr. mąki lub 250 gr. zboża na dzień i głowę bezwarunkowo nie może być przekroczoną.

3) Jęczmień zaliczyć należy na równi z pszenicą i żytem do zboża chlebnego; nie wolno go używać na obrok. Wobec tego anuluje się § 1 d) dodatku do Dziennika urzędowego Nr. 16.

4) Na wyżywienie koni wyznacza się 175 kg. owsa dziennie i na konia.

5) Przeciwno niedozwolonemu handlowi i przeciw przemysłnictwu występować się będzie z całą surowością. W wypadkach, w których stwierdzi się niedozwolony handel lub przemysłnictwo, zostaną, oprócz towaru, skonfiskowane także zwierzęta pociągowe i wozy, które do przewozu użyte były, a to bez względu na to, czy były własnością winowajcy, czy też kogo innego.

6) Wyznaczony kontyngent zbożowy może być rozdzielony na kontyngenty tygodniowe. Producent, który wyznaczonego mu kontyngentu tygodniowego w terminie oznaczonym do magazynów zbożowych nie odstawi, karany będzie grzywną w wysokości 60 koron za każdy cetnar metryczny niedostawionego zboża.

7) Postanowienia karne § 10 rozporządzenia Naczelnego Wodza Nr. 61 z dnia 11. czerwca 1916 mają także moc obowiązującą co do powyższego rozporządzenia.

12.

Ogłoszenie.

Regulamin dla obrotu nasionami konicznych i roślin strączkowych.

W myśl rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 11. czerwca 1916 (Dziennik rozporządzeń c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce Nr. 61), zarządzam co następuje:

§ 1.

Rozporządzenie c. i k. Jen. Gubernatorstwa wojsk. F. Nr. 56517 w sprawie uregulowania obrotu nasionami konicznych i roślin strączkowych, rozszerza się na wszelkie rodzaje konicznych.

Zajęciu podlegają zatem:

Wyka, bobik, peluska, lubin, seradela, koniczna czerwona, biała i szwedzka, przelot, komonica, lucerna i lucerna chmielowa.

Handel nasionami traw wszelkiego rodzaju (tymotka, rajgras i t. d.) nie podlega w obrębie c. i k. Gubernatorstwa wojskowego żadnym ograniczeniom.

§ 2.

Nieproducenci, u których znajdują się obecnie zapasy nasion podlegających zajęciu, winni zgłosić je

z dokładnem podaniem posiadanej ilości w Komendzie obwodowej.

Po 15. października podlegną konfiskacie wszelkie niezgłoszone zapasy zajętych nasion, znalezione u osób, które nie są producentami, ani też nie mogą się wykazać legitymacją c. i k. Gubernatorstwa, uprawniającą do zakupu, względnie sprzedaży tychże nasion.

13.

Owoce kasztanów jako karma dla bydła i trzody.

Naczelnicy i sołtysi mają pouczyć ludność w obrębie swej gminy, ewentualnie wsi, aby wobec braku ziarna na paszę, zbierali owoce kasztanów, które obrane z łupiny i gotowane stanowią dobry pokarm dla bydła i świń.

14.

E. V. Nr. 84.479.

Uregulowanie obrotu kartoflami,

W uzupełnieniu rozporządzenia dotyczącego obrotu kartoflami E. V. 81.586 z dnia 15. września 1916, (Dz. urzęd. Nr. 18), postanawia się:

1) Cena maksymalna (a więc nie podstawowa), wynosi 5 K. 50 h. za 100 kg. na miejscu produkcji (pole lub folwark). Cena ta obowiązuje, aż do nowego zbioru 1917.

2) Za kartofle dostarczone do 20. listopada 1916 wypłaci Centrala dla obrotu produktami rolnymi w Lublinie, premię w wysokości 1 K. 50 h. za każde 100 kg. Po dniu 20. listopada premie te nie będą wypłacane.

3) Uprawnionymi do zakupu kartofli w okupacji są: Centrala dla obrotu produktami rolnymi w Lublinie, c. k. Zakłady i Oddziały wojskowe przebywające w obrębie c. k. wojskowego Jeneralnego Gubernatorstwa i na koniec Komitety aprowizacyjne miast Kielce, Radom, Lublin, Piortków, Noworadomsk.

Instytucje powyższe mają prawo żądania sprzedaży kartofli po cenie 5 K. 50 h. na miejscu produkcji z dodatkiem premii 1 K. 50 h. przed 20. listopada (czyli razem po 7 K. za 100 kg.). W razie odmowy sprzedaży przez producenta zarządzi się po zbadaniu sprawy przez c. i k. Komendę okręgową zajęcie i przymusowy odbiór kartofli z wykluczeniem premii.

4) Po dokonanej sprzedaży którejkolwiek z wyżej wymienionych instytucji otrzymuje producent piśmienne potwierdzenie sprzedaży. O ileby kartofle nie były zabrane przez kupującego do dnia 14 od dnia sprzedaży, umowa kupna gaśnie i producent ma prawo i jest obowiązany po upływie tego terminu sprzedać towar innej uprawnionej do zakupu instytucji.

15.

CENY MAKSYMALNE

produktów mącznych, łupinowych i chleba ważne do 30. listopada 1916.

T O W A R	Jednostka miary	Handel detaliczny				Jednostka miary	Handel hurtowny			
		K	h	Rb.	kop.		K	h	Rb.	kop.
Mąka pszenna normalna 80%	1 funt	—	22	—	08	100 kg.	49	—	17	82
Mąka żytnia normalna 80%	»	—	19 ¹ / ₂	—	07	»	42	50	15	46
Mąka żytnia razowa	»	—	15 ¹ / ₂	—	06	»	38	50	14	—
Mąka pszenna razowa	»	—	20	—	07 ¹ / ₂	»	43	50	15	82
Krupy jęczmienne	»	—	20	—	07 ¹ / ₂	»	49	50	18	—
Mąka jęczmienna	»	—	19	—	07	»	47	50	17	27
Otręby mieszane	»	—	08	—	03	»	20	—	07	27
Chleb żytni pszenny	»	—	17	—	06					
Chleb żytni normalny	»	—	18	—	06 ¹ / ₂					
Chleb żytni razowy	»	—	15 ¹ / ₂	—	05 ¹ / ₂					

16.

Kontrola melasy cukrowej.

By zapobiedz nadużyciom przy obrocie melasy rozporządza się, co następuje:

Przyjęte ceny kupna przy zakupie melasy rozumieją się za melasę o gęstości 40° Beaumé, mierzonej przy temperaturze pokojowej (16—20° C.). O ile dostarczona melasa przy odbiorze wykazuje mniejszą gęstość jak 40° Beaumé, należy za każdy stopień Beaumé odjąć 1/33 ustanowionej ceny kupna za 100 kg.

Przy dostawach melasy, gdzie towar zawiera 35° Beaumé albo mniej, należy za każdy stopień Beaumé cenę za 100 kg. zmniejszyć o 1/20 tejże.

Melasy o gęstości poniżej 30° Beaumé i tych, które wyraźnie kwaśno reagują, nie wolno dostarczać.

Za każdy stopień Beaumé, który wykazuje dostarczona melasa ponad 40°, należy cenę kupna za 100 kg. podwyższyć o 1/40 tejże. Jednak ta wyższa gęstość może być uzyskana tylko przez ściślejszą koncentrację a nie przez jakiekolwiek dodatki, które taką melasę od dostawy wykluczają.

17.

Odbiór zajętych futer i skór.

(Ogłoszenie w Dzienniku urzędowym Nr. 15, do M. G. G. J. Nr. 14488/16).

Ceny zakupu,

które firma Dichter i Blumenthal względnie ich legitymowani agenci płacić mają właścicielom poniżej wymienionych zajętych gatunków futer i skór:

1. Niewyprawione, względnie niegarbowane.

Skórki zajęcze:

Skórki zajęcze zimowe za sztukę . . . . . 1 K. — h.

Skórki zajęcze jesienne tzw. półzimowe za sztukę . . . . . — K. 50 h.

Skórki zajęcze letnie (z wyłączeniem »Krauthasen«) za sztukę . . . . . — K. 25 h.

Skórki królicze:

Towar oryginalny zimowy za sztukę . . . — K. 40 h.

Towar letni (Schneidekanin) za sztukę . . — K. 24 h.

Skórki z jagniąt:

I. gatunek za sztukę . . . . . 3 K. 10 h.

II. gatunek za sztukę . . . . . 2 K. 50 h.

Skórki z młodych kóz:

Ceny jak za skórki z jagniąt.

Skórki z kozłat za sztukę . . . . . 1 K. 60 h.

Skórki kozie:

I. gatunek za sztukę . . . . . 4 K. 75 h.

II. gatunek za sztukę . . . . . 3 K. 75 h.

2. Wyprawione, względnie garbowane.

Skórki królicze:

duże królicze zimowe za sztukę . . . . . — K. 90 h.

małe królicze zimowe za sztukę . . . . . — K. 63 h.

Skórki z jagniąt:

I. gatunek za sztukę . . . . . 6 K. 90 h.

II. gatunek za sztukę . . . . . 5 K. 50 h.

Skórki z młodych kóz za sztukę . . . 5 K. 40 h.

Skórki z kozłat za sztukę . . . . . 3 K. — h.

Skórki kozie:

Ceny jak za skórki z jagniąt.

Skóry baranie, wełniste lub strzyżone
nadające się jednak w każdym razie
dla celów kuśnierskich:

duże, t. j. w wadze od 1—2 kg. wzwyż za
sztukę . . . . . 12 K. — h.

małe t. j. w wadze poniżej 1—2 kg. za sztukę 6 K. 30 h.

Wszystkie powyżej podane ceny rozumieją się za
towar nieuszkodzony, pierwszej jakości.

18.

O podwyższeniu należności pocztowych.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 20. września
1916, Nr. 69.

§ 1.

Od 1. października 1916 począwszy ustanawia się
należności pocztowe dla wewnętrznego obrotu c. i k.
obszaru okupacyjnego w Polsce jak i w obrocie z c. i k.
obszarem okupacyjnym w Serbii, Albanii, Czarnogó-
rze, z Austrią, Węgrami, Bośnią i Hercegowiną jak
następuje:

1. Listy:

Za list do 20 g. . . . . 15 h.
za każdych dalszych 20 g. . . . . 5 h.

2. Karty korespondencyjne:

Za pojedynczą kartę korespondencyjną lub każdą
część podwójnej karty korespondencyjnej,
a mianowicie:

- a) za kartę korespondencyjną, wydaną przez za-
rząd pocztowy z wydrukowanym znakiem
pocztowym . . . . . 8 h.
- b) za inne karty . . . . . 10 h.

3. Druki:

Za każdych 50 g. (najwyższa waga 2 kg.) . . . 3 h.

4. Próbkki towarowe:

Za każdych 50 g. (najwyższa waga 350 g.) . . . 5 h.
najmniej jednak . . . . . 10 h.

5. Przesyłki mieszane (składające
się z druków i próbek towarowych):

Za każdych 50 g. (najwyższa waga 2 kg.) . . . 5 h.
najmniej jednak . . . . . 10 h.

6. Należność wpisowa:

Dla każdej przesyłki . . . . . 25 h.

7. Listy wartościowe:

- a) należność jak za list polecony o równej wa-
dze;
- b) należność wartościowa:
za każdych 300 K. podanej wartości lub począ-
tkowej części tejże . . . . . 10 h.
całkowita należność za list wartościowy wynosi
jednak najmniej . . . . . 60 h.

8. Pakiety:

do 5 kg. . . . . 80 h.

9. Przekazy pocztowe:

Należność składa się:

- a) z należności zasadniczej . . . . . 15 h.
za każdy przekaz,
- b) z należności wartościowej . . . . . 5 h.
za każdych 50 K. lub początkowej części
tychże.

10. Pakiety obciążone zaliczką:

Należności przy nadaniu:

- a) należność jak za przesyłkę równorzędną bez
zaliczki;
- b) należność za okazanie . . . . . 10 h.

Należności w razie wykupna zaliczki:

Za przesłanie ściągniętej kwoty pobiera się
zwyczajną należność przekazową. Potrąca
się ją od kwoty zaliczkowej.

11. Należność awizacyjna:

Za doręczenie przekazu pocztowego lub awiza
na list polecony, wartościowy lub pakietu . . . 5 h.

12. Za uwiadomienie o niedore- czalności pakietów:

Należność wynosi . . . . . 25 h.

Należność tę należy uiścić przy doręczeniu
zawiadomienia.

13. Za upoważnienie wypłaty:

z powodu zaginięcia przekazu i t. p.
Należność wynosi . . . . . 25 h.
którą uiścić należy przy zgłoszeniu zaginię-
cia lub t. p.

14. Za dochodzenie

o należytem doręczaniu przesyłki za rewersem . . 25 h.
Należność tę należy uiścić w chwili żąda-
nia wdrożenia dochodzeń.

15. Należność cłowa:

za oclenie przez pocztę:
za każdy pakiet . . . . . 25 h.
za każdą przesyłkę poczty listowej . . . . . 5 h.

§ 2.

Należytości te mają zastosowanie tylko dla tego rodzaju przesyłek, które w relacjach na wstępie wymienionych każdorazowo są dozwolone.

§ 3.

Dla dopuszczonych przesyłek poczty listowej

w obrocie z Niemcami i Jeneralnem Gubernatorstwem Warszawskiem obowiązują te same należytości.

Należytość przekazowa w obrocie z Niemcami i Jeneralnem Gubernatorstwem Warszawskiem wynosi . . . . . 25 h. za każdych 50 K. lub początkowej części tychże.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny, w. r.

**C. i k. Komendant obwodu:
Pułkownik EMIL von ELTZ m. p.**

